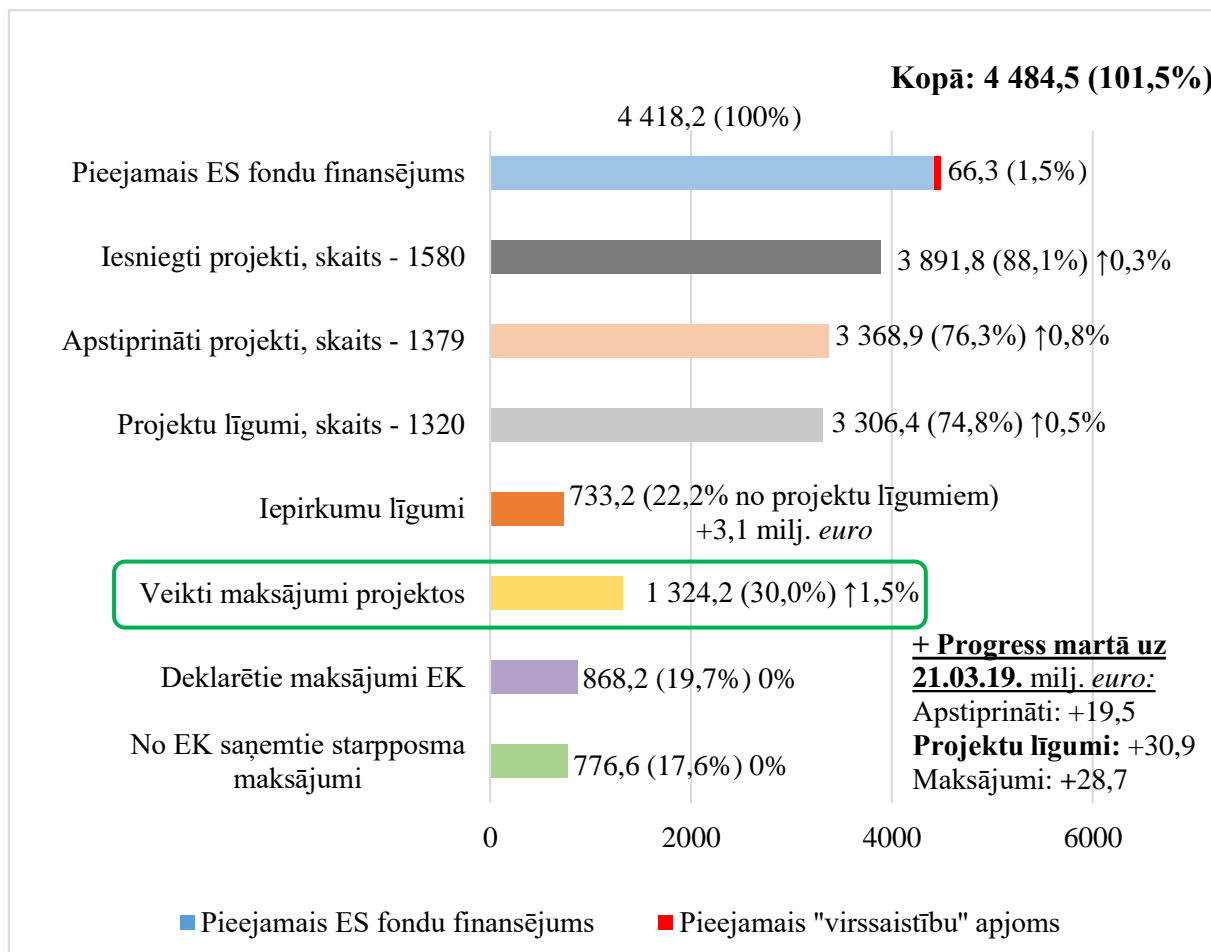

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBAS STRUKTŪRFONDU UN KOHĒZIJAS FONDA INVESTĪCIJU IEVIEŠANAS STATUSU

Atbilstoši Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2015. gada 10. marta sēdes protokola Nr. 14 27.§ 11.punktam Finanšu ministrija (turpmāk – FM) informē par Kohēzijas politikas Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu aktualitātēm **2019. gada martā**¹.

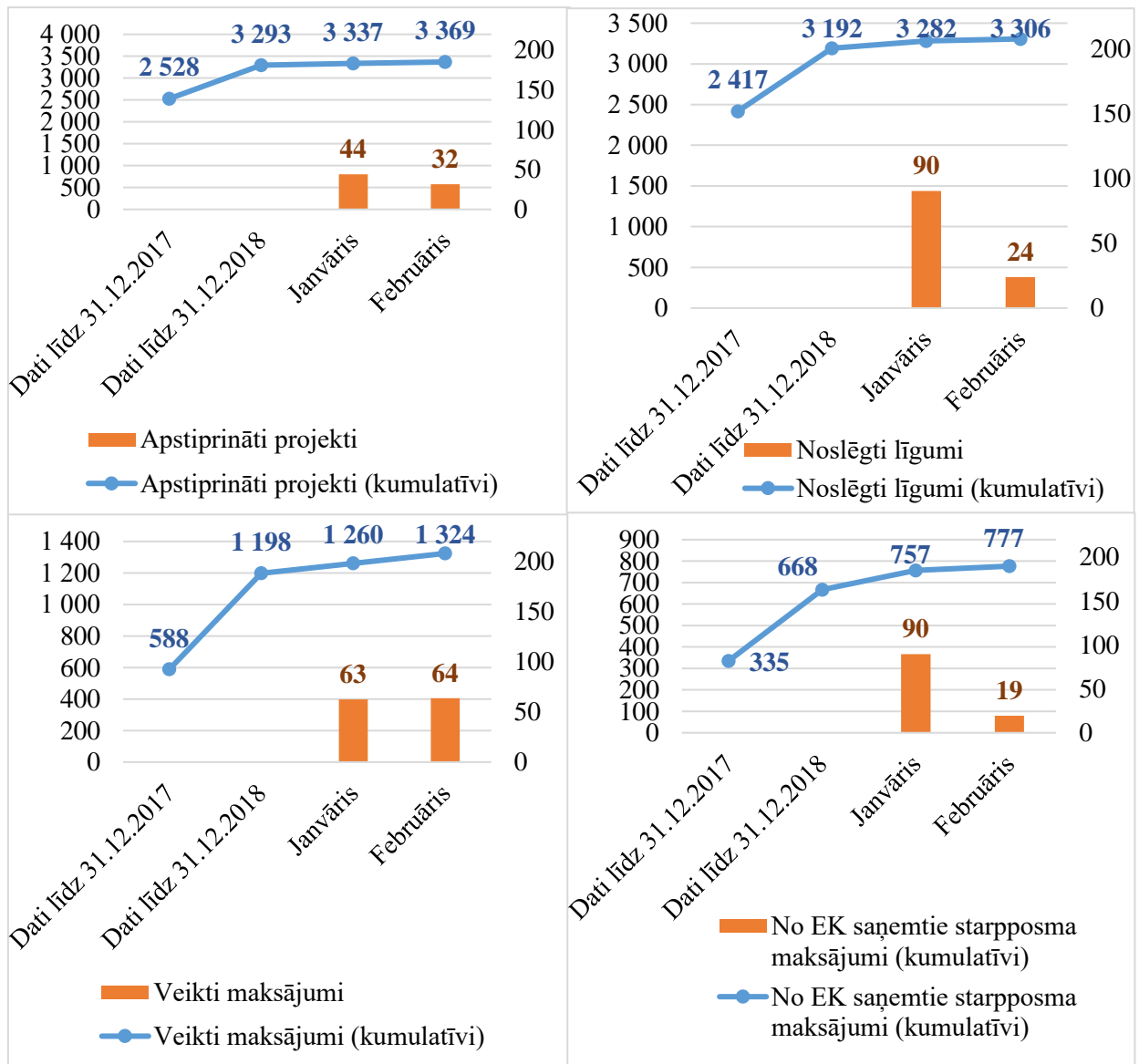
2014. – 2020. gada plānošanas periodā līdz 2019. gada 1. martam kopā noslēgti ES fondu investīciju **projektu līgumi par 3,3 mljrd. euro** (75 %) no kopējās ES fondu “aploksnes” 4,4 mljrd. euro. **Trešā daļa, 1,3 mljrd. euro, jau ir izmaksāta investīciju projektiem.** 2019. gada sākumā turpinās stabils progress atbalsta maksājumos projektiem – janvārī 63 milj. euro, februārī 64 milj. euro, galvenokārt, informāciju un tehnoloģiju, ūdenssaimniecības un izglītības infrastruktūras jomās. Skat. grafiku Nr. 1 un Nr. 2.

Grafiks Nr.1 “2014. – 2020. gada plānošanas periods: ES fondu investīcijas līdz 2019. gada 1. martam, milj. euro, % no ES finansējuma, pret datiem līdz 2019. gada 1. februārim”

¹ FM uzdots līdz katra nākamā mēneša beigām iesniegt MK bez saskaņošanas ar citām iestādēm operatīvo informāciju par ES fondu ieviešanas plānu izpildi. Ziņojumā sniegta aktuālā informācija. Ziņojums pieejams ES fondu tīmekļa vietnē sadaļā - Materiāli un ziņojumi → Ziņojumi Ministru kabinetam: <http://www.esfondi.lv/ziņojumi-Ministru-kabinetam>.

Grafiks Nr.2 "2014. – 2020. gada plānošanas periods: tendences līdz 2019. gada 1. martam, milj. euro, ES fondu finansējums"

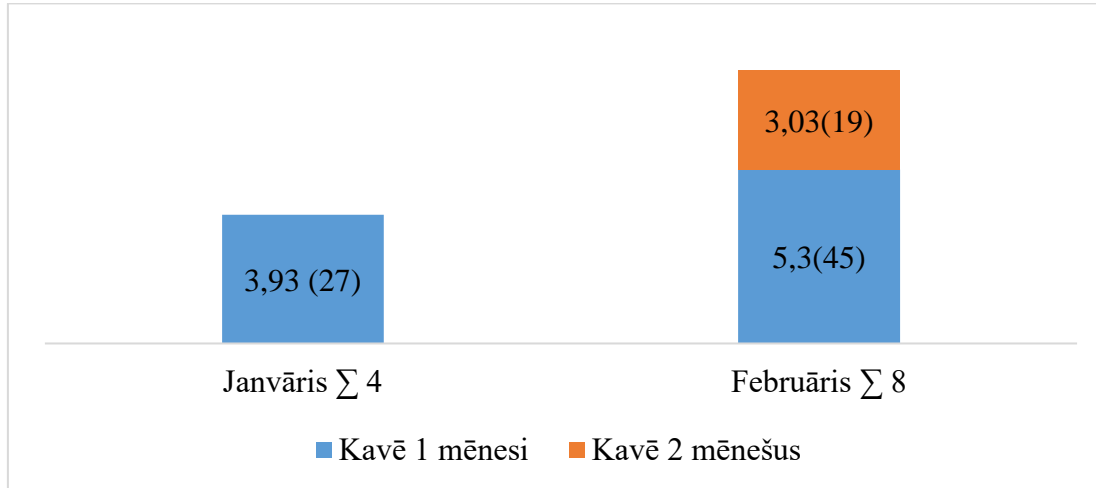
Ierobežotās atlasēs atbilstoši projektu iesniegšanas termiņiem 2019. gada plānā nav iesniegti divi integrēti teritoriālo investīciju revitalizācijas projekti par 7,0 milj. *euro*. Finanšu disciplīnas uzraudzības ietvaros individuālo projektu maksājumu pieprasījumu plāna izpildes² dati liecina, ka 2019. gada pirmajos divos mēnešos 64 projektos maksājumu pieprasījumu plāni nav izpildīti kopā par 8,3 milj. *euro*³. Kopumā projektos divu mēnešu plāna izpilde ir 99 %. Tāpat gada plāni palielinās gan jaunu projektu līgumu noslēgšanas (12,1 milj. *euro*), gan esošo plānu aktualizācijas rezultātā (kopējais palielinājums par 19,1 milj. *euro*). Par projektu iesniegumu un maksājumu pieprasījumu iesniegšanas plānu izpildi

² Prioritāri risku norāde projektiem, kuru plāni nav izpildīti vairāk nekā 25%, ņemot vērā finanšu disciplīnas nosacījumus 2014. gada 16. decembra MK noteikumu Nr.784 "Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014.–2020.gada plānošanas periodā" 51.3 punktā noteiktais.

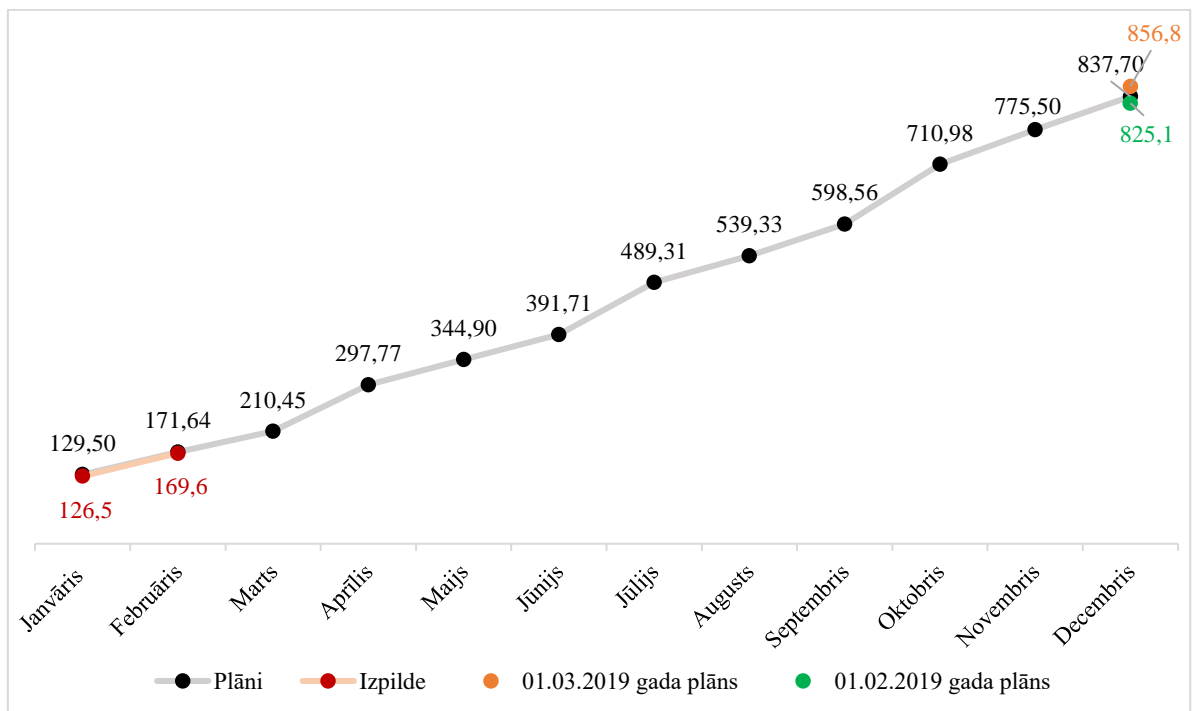
³ No 27 kavētajiem janvārī tikai astoņi ir iesnieguši plānus, bet februārī 19 projektiem kavējums ir jau divi mēneši.

skatīt zemāk grafikos Nr. 3 un Nr. 4, kā arī detalizēti par projektiem ES fondu tīmekļa vietnēs⁴.

Grafiks Nr. 3 “2014. – 2020. gada plānošanas periods: 2019. gada maksājumu pieprasījumu kumulatīvās plāna neizpildes vairāk kā 25% līdz 2019. gada 1. martam ES fondu un valsts budžeta līdzekļi; milj. euro;(projektu skaits).”

Grafiks Nr. 4 “2014. – 2020. gada plānošanas periods: 2019. gada maksājumu pieprasījumu plāni un to aktualizācija/izpilde līdz 2019. gada 1. martam ES fondu un valsts budžeta līdzekļi; milj. euro.”

⁴ Detalizēta informācija projektu iesniegumiem un maksājumu pieprasījumiem un to ikmēneša izpildi pieejama sadaļā ES fondi 2014 - 2020 → Ieviešana → Ieviešanas plāni → 2019. gads→2. Projektu iesniegšanas plānu izpilde ierobežotas projektu iesniegšanas atlasu projektiem un maksājumu pieprasījumu iesniegšanas plānu izpilde: <https://www.esfondi.lv/2019.gads>

Investīciju efektīvas izmantošanas risku pārvaldība

Centrālās finanšu un līgumu aģentūras (turpmāk – CFLA) operatīvie dati liecina, ka darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība” noteikto snieguma ietvara finanšu, iznākuma un ieviešanas posmu rādītāju mērķa vērtību līdz 2018. gada beigām nenasniegšanas risks ir ievērojami samazināts visās jomās. Noteiktās starpposma vērtības varētu izdoties sasniegt, pateicoties projektu īstenotāju veiktām nozīmīgām investīcijām 2018. gada beigās un iesniegtām atskaitēm 2019. gada pirmajā ceturksnī. Tas dod iespēju CFLA apstiprināt Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) deklarējamus izdevumus pietiekamā apjomā, pirms tam veicot rūpīgas nepieciešamās pārbaudes intensīvā, mērķtiecīgā un koordinētā sadarbībā ar projektu īstenotājiem, atbildīgajām iestādēm un sertificējošo iestādi. Būtiskākie atlikušie sasniedzamie rādītāji ir Eiropas Sociālā fonda izglītības jomas iznākuma rādītāji un Eiropas Reģionālā attīstības fonda (turpmāk - ERAF) energoefektivitātes jomā finanšu rādītājs, kas iepriekš tika identificēts kā augstākais risks. Gala dati par snieguma ietvara izpildi un attiecīgi snieguma rezerves pieejamības iespēju būs 2019. gada jūnijā pēc izdevumu deklarācijas iesniegšanas EK.

Risku pārvaldības ietvaros, lai maksimāli efektīvi izmantotu ES finansējuma iespējas līdz plānošanas perioda beigām 2023. gadā, īpaši svarīgi 2019. gadā ir pieņemt lēmumus par turpmāku “lielo projektu” īstenošanu, kuros konstatēti paaugstināti ieviešanas riski, kā FM ziņojusi iepriekš. Projektu risku un iespējamo rīcības plānu izstrāde un novērtēšana procesā ir attiecībā uz Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” projektu “Rīgas tramvaja infrastruktūras attīstība”⁵, VAS “Latvijas dzelzceļš” projektu “Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācija”⁶ un VSIA “Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca” A korpusa būvniecības otrās kārtas⁷ projektu.

Attiecībā uz 2007. – 2013. gadu perioda Rīgas brīvostas pārvaldes (turpmāk – RBP) īstenotā “lielā” projekta “Infrastruktūras attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārcelšanai no pilsētas centra” projektu Satiksmes ministrija (turpmāk – SM) 2019. gada 27. martā ir sniegusi FM apliecinājumu, ka SM ir guvusi pārliecību par projekta mērķu sasniegšanu atbilstoši nosacījumiem un secināto, ka projektam ir saglabājams saņemtais Kohēzijas fonda atbalsts pilnā apmērā t.i. 75,8 milj. *euro*. SM informē cita starpā, ka “*Projekta rezultātu un mērķu sasniegšanas progresu pamato un pierāda apjomīga dokumentālā bāze, ko finansējuma saņēmējs uzglabā atbilstoši Eiropas Savienības fondu tiesiskajā*

⁵ Projekta kopējās attiecināmās izmaksas 97,4 milj. *euro*, t.sk. Kohēzijas fonda (KF) 65,7 milj. *euro*. Pēc vidusposma izvērtējuma papildus iespējama KF rezerve 4,3 milj. *euro*.

⁶ Projekta kopējās attiecināmās izmaksas 439,7 milj. *euro*, t.sk. KF 318,6 milj. *euro*. Pēc vidusposma izvērtējuma papildus iespējama KF rezerve 28,1 milj. *euro*.

⁷ Projekta kopējās attiecināmās izmaksas 91,1 milj. *euro*, t.sk. ERAF 64,3 milj. *euro*. 2019. gada 28. februārī Administratīvā rajona tiesa atcēla Iepirkumu uzraudzības biroja 2018. gada 6. septembra lēmumu, kura rezultātā viens pretendents tika izslēgts no dalības būvniecības iepirkumā. VSIA “Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca” ir pārtraukusi iepirkumu, lai mazinātu projektā veikto izdevumu neattiecināmības risku. Ņemot vērā iepirkumu ievērojamu laika nobīdi no plānotā, kā arī iespējamās izmaiņas projekta apjomā un finansējumā, Veselības ministrijai jāiesniedz MK izskatīšanai informatīvais ziņojums ar priekšlikumiem rīcībai.

regulējumā un vienošanās par Projekta īstenošanu paredzētajam, kā arī virkne Projekta īstenošanas vietā dabā konstatējamu fizisko nodevumu. Atbilstoši Projekta izstrādes brīdī spēkā esošajam Rīgas teritorijas plānojumam 2006.-2018.gadam⁸, Rīgas domes 2009.gada 31.marta saistošajiem noteikumiem Nr.161-sn “Andrejsalas teritorijas izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi”⁹ un saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 22.augusta noteikumiem Nr.690 “Noteikumi par Rīgas brīvostas robežu noteikšanu”¹⁰ no Rīgas brīvostas teritorijas ir izslēgta Andrejsalas teritorija (39 ha) un Eksportostas teritorija (84 ha). Saskaņā ar Andrejsalas teritorijas izmantošanas un apbūves saistošo noteikumu 1.pielikumu „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” Andrejsalā atļauta tikai centra apbūve (C). Savukārt Andrejsalā atļautās darbības, kas skar ostas darbību, saskaņā ar Rīgas teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam un Andrejsalas detālplānojumu ir esošo kuģu piestātņu nodrošināšana prāmju, kruīza kuģu, kā arī laivu un jahtu pieņemšanai. Ievērojot Rīgas domes 2018.gada 11.jūlija saistošos noteikumus Nr.46 “Eksportostas un tai piegulošās teritorijas izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi”¹¹, Eksportostas ziemeļu daļā uz ziemeļiem no plānotās Rīgas Ziemeļu transporta koridora trases notiks ostas darbība, nodrošinot kuģu piestātnes ģenerālkraavu un beramkraavu (izņemot ogles) pārkraušanai atbilstoši vides aizsardzību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem. Eksportostas dienvidu daļā (TA5) uz dienvidiem no Rīgas Ziemeļu transporta koridora trases notiks ostas darbība, nodrošinot kuģu piestātnes Ro-Ro tipa (t.sk. pasažieru) kuģiem. Eksportostas dienvidu daļā nav pieļaujamas beramkraavu un lejamkraavu operācijas un nav pieļaujamas tādas ar ostas darbību saistītas funkcijas kā atklāta sauszemes beramkraavu un lejamkraavu kraušana un uzglabāšana. Atbildīgā iestāde laika periodā no 2019.gada 12.marta līdz 15.martam, veicot pārbaudi projekta īstenošanas vietā, ir guvusi pārliecību, ka piesārņojošo beramkraavu kraušanas operācijas ir pārceltas uz Krievu salu un Andrejsalas, un Eksportostas teritorijas ir atbrīvotas no ogļu kraavu pārkraušanas un uzglabāšanas darbībām.” Pamatojoties uz SM iesniegto informāciju, FM līdz 2019. gada 29. martam informēs EK par projekta pabeigšanu un mērķu sasniegšanu. Balstoties uz šo informāciju, Revīzijas iestāde EK uzdevumā veiks neatkarīgu projekta mērķu sasniegšanas novērtējumu.

⁸ <http://www.rdpad.lv/rtp/speka-esosais/> . Projekta apstiprināšanas brīdī un Projekta pabeigšanās brīdī spēkā ir Rīgas teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam, jo atbilstoši Rīgas domes 2018.gada 25.aprīļa lēmumam Nr.1099⁸ ir pagarināts Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam darbības termiņš līdz brīdim, kad būs uzsākta Rīgas teritorijas plānojuma līdz 2030.gadam īstenošana. Rīgas domes 2009.gada 31.marta saistošie noteikumi Nr.161-sn “Andrejsalas teritorijas izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi”. Atbilstoši 2.punktā sniegtajam skaidrojumam Projekta pabeigšanas brīdī spēkā ir Rīgas domes 2018.gada 11.jūlija saistošie noteikumi Nr.46 “Eksportostas un tai piegulošās teritorijas izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi”.

⁹ <https://geolatvija.lv/geo/tapis3?organization=100018>

¹⁰ <https://likumi.lv/ta/id/142524-noteikumi-par-rigas-brivostas-robezu-noteikšanu>

¹¹ <http://www.rdpad.lv/pazinojums-par-eksportostas-un-tai-piegulosas-teritorijas-lokalplanojuma-apstiprinasanu/>

Kohēzijas politikas ES fondu citas aktualitātes

2019. gada 27. februārī EK publicēja 2019. gada ziņojumu par Latviju¹², kas tiek izstrādāts Eiropas Semestra ietvaros. Attiecībā uz 2021. - 2027. gada plānošanas periodu, EK ziņojumā ir iekļauts jauns pielikums (turpmāk - D pielikums), kurā tiek sniegts EK redzējums par Latvijas investīciju vajadzībām Kohēzijas politikā. 2019. gada 11. aprīlī EK pārstāvniecība Latvijā organizē pasākumu "Iepazīstināšana ar Eiropas semestra ziņojumu par Latviju un 2021.–2027. gada kohēzijas politikas plānošanas sarunu atklāšana".

2019. gada 28. februārī notika FM koordinētā Kohēzijas politikas nākotnes darba grupas kārtējā sanāksme ar sociāliem un sadarbības partneriem. Tika pārrunāts ES fondu 2021. – 2027. gada plānošanas perioda normatīvā regulējuma izstrādes progress, kā arī Nacionālā attīstības plāna 2021. – 2027. gadam izstrādes gaita. Partneri uzsvēra nepieciešamību stiprināt sadarbību starp nozaru ministrijām, sociālajiem un sadarbības partneriem plānošanas dokumentu izstrādē un saskaņošanā¹³.

FM turpinās koordinētu un mērķtiecīgu darbu atbilstoši Latvijas interesēm. FM regulāri informē Saeimu, valdību un sabiedrību par aktuālo ES fondu ieviešanas progresu, sniedzot novērtējumu par riskiem un priekšlikumus rīcībai ar mērķi Latvijā pilnvērtīgi izmantot ES atbalsta finansējuma sniegtās investīciju iespējas.

Finanšu ministrs

J.Reirs

Rancāne 67095485
Diana.Rancane@fm.gov.lv

¹² 2019. gada ziņojums par Latviju (Pieejams - https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-latvia_lv.pdf)

¹³ Informācija par 2021. – 2027. gada plānošanas periodu pieejama ES fondu tīmekļa vietnē sadaļā ES fondi 2021 – 2027: <https://www.esfondi.lv/es-fondi-2021---2027>